

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

THIS PUBLICATION IS LICENSED BY SECRETARY OF STATE OF CANADA.

The Provincial Library City

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК II.

Ч. 50.

СУБОТА, 7 СЕРПНЯ 1920.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, AUGUST 7th, 1920.

No. 50.

VOL. II.

Новинки.

3 СОВІТСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ФРОНТУ.

Польські війська опустили лінію ріки Буга.

ПАРИЖ, 4. серпня. — Отриманий тут нині польський урядовий комунікат доносить, що в районі Сокаля, на північ від Львова, Польки відперли атаки, а в околиці Бродів боротьба з більшовицькою кавалерією продовжується.

Над рікою Серетом йде запекла боротьба і більшовики стараються з'ясувати шлях поспішити на захід.

Більшовицькі війська віднесли велику мілітарну поразку над Поляками, які були приволочені опустити лінію ріки Буга і можливо будуть примушені опустити Варшаву.

Після останніх виступів, наспіваних до Парижа, польська армія розлетілася на кусинки і більшовицькі колонни, наступаючи ешелонами, оточують Варшаву з півночі і з сходу.

Лінія ріки Буга пішла майже без жадного бою, примушуючи Поляків скоро відступити і скорочувати свій фронт, який, як деякі мілітарні знатоки вірять, буде тягнути ся здовж рік Висли і Сяну.

Ціляю більшовиків перетяти польський вихід до моря.

Французькі мілітарні дорадники в Варшаві доносять до французького правительства, що головною ціллю більшовицької армії, оперуючої тепер проти Поляків, є перше перерізане польських виходів до моря, включаючи Гданськ, чим заняте Варшаву, котре, вони кажуть, наступити зараз опісля. Перерізане коридору буде також означати відтягнення однієї прямої залізничної лінії, яка йде від Гданська до Варшави і по якій прибувають великі засоби амуніції для польської армії, як також інших залізничних ліній, ідущих з Гданська до Польщі. Більшовицька кавалерія була менше як 30 миль від залізної дороги мунувшого вітвірка.

Мусять евакуувати Варшаву. ПАРИЖ, 4. серпня. — Французькі і британські мілітарні знатоки є тої гадки, що Варшава буде евакуована в протягу двох або трох днів, а правительство перенесеть ся на той час правдоподібно до Кракова.

Відступали з лінії Буга так скоро, що не поміняли за собою мостів. Донесене членів мілітарної місії, вислане сюди телеграфічною мережею, заявляє, що польська армія над рікою Бугом відступала так нагадо і раптово, що навіть не поміняла за собою мостів. Ся ріка була посібною оборонною лінією Варшави.

Нема найменшої надії на опір Польщі. Знатоки доносять, що польські війська на цілій північній і центральній фронтах є дезорганізовані і відступають назад. Військові люди кажуть, що вони втратили вже всю надію на те, що Поляки можуть поставити опір.

Сподіють ся евакуації Варшави кожної хвили.

ПАРИЖ, 4. серпня. — Нинішні відомості до заграничного бюра кажуть, що евакуації Варшави сподіють ся кожної хвили.

Польські армістосі делегати прибули до Варшави і конференції з міністрами над жаданем більшовиків, щоби делегатам було дане право переговорувати також в справі миру, як і в справі усмів переміра. Сподіють ся, що вони вийдуть скоро до Мінська, де вони мали зійти ся нині з більшовицькими на другу конференцію.

Судьба Польщі запечатана.

ПАРИЖ, 4. серпня. — Судьба Польщі запечатана. Французькі урядові круги признають, що ситуація є безнадійна. Польське правительство перейде до Кракова. Виповіджє війни Росії Францією і Британією є дуже можливе ввиду недавнього ходу подій в Польщі. Поважну обаву в Франції викликали вісті, що велика більшовицька армія загрожє Варшаві, упадок котрої буде означати розсіпанє ся старанно збудованої Францією протибільшовицької коаліції.

Пригнобленє і хаос в Варшаві.

Депеша отримана тут від наочного свідка розповідає страшну історію про пригнобленє і хаос (замішанє, неполадок), які панують в околиці Варшави. Пару годин перед упадком Берестя Литовського, одної з найважливіших оборон Варшави, відбулась дика утеча Поляків з того міста.

Совітські війська 53 миль від Варшави.

ПАРИЖ, 5. серпня. — Вчєрашній комунікат з Варшави доносить, що більшовики перейшли ріку Нарву перед Ломжею та що більшовицькі кавалерійські патрулі дійшли до Острова, 53 миль на північний схід від Варшави. Коло пруської границі більшовицькі війська заняли Кольно, 18 миль на північний захід від Ломжи, і заатакували твердиню Остроленку, 22 миль на південний захід від Ломжи.

Польські делегати вийшли до Мінська.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Після наспіваних сюди відомостий польська перемірна і мирова делегация вийшла сьогодні з Варшави до Мінська.

Роблять пересічно 6 миль денно.

ВАРШАВА, 5. серпня. — Совітські армії, наступаючі на польські оборонні лінії Варшави, роблять пересічно по шість миль денно в напрямі того міста.

Дійшли до Острова.

Більшовицькі війська дійшли до Острова, положеного 53 миль на північний схід від Варшави і 25 миль на південний захід від Ломжи.

Поляки евакуували Остров.

ЛОНДОН, 6. серпня. — Після урядове донесєне з Варшави, отриманє тут вчєра вечером каже, що Поляки евакуували Остров, який лежить між ріками Бугом і Нарвою, 25 миль на південний захід від Ломжи і около 55 миль на північний схід від Варшави.

В ПОЛЬЩІ СФОРМОВАНО СОВІТ.

Юліян Мархлевський стоїть на чолі новоствореного тіла.

ЛОНДОН, 3. серпня. — Бездротна депеша з Москви доносить, що для тих частий Польщі, які заняли совітські війська встановлено тимчасовий Совіт.

Юліян Мархлевський є председателем новоствореного тіла.

Новий Совіт видає маніфєст до працюючих людей Польщі, котрий заявляє, що тривалий мир межі Росією і Польщею є можливий лише через робітничий Совіт.

Мархлевський, є німецьким Поляком і соціал-демократом; від вибуху російської революції він перебував в Москві, де займав ся поширенням совітської пропаганди в Польщі. Перед війною він був в'язнем на Сибірі, будучи засудженим царським правительством за свою радикальну діяльність.

Бритійське правительство вислало ноту до більшовиків.

ЛОНДОН, 4. серпня. — Бритійське правительство вислало до совітського правительства остру ноту, домагаючися короткої відповіди "так" або "ні" на пропозиції Великої Британії, щоби Росіяни стали на визначений аліантський демаркаційний ліній і розпочали з Поляками мирові переговори.

Нота не містить в собі жадних погроз і не має характеру ультиматуму, лише просить скорой відповіди відносно того, що совітська Росія наміряє робити.

Нинішнє непотвердженє донесєне говорить, що британські і французька місії опустили польську столицю.

В Польщі біда.

Подорожник, повернувшій нині з Польщі, рисує чорну картину в тім краю, а за найгіршем він уживає оптимізм Поляків в тих частях, де перейшли більшовики. Харчевий стан стає шораз гірший.

Каменєв вислав з Лондону депешу до свого правительства.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Лев Каменєв, председатель Московського Совіту, мав вислати депешу до свого правительства, просячи щоби Росія негайно прийняла оригінальний британський пропозиції відносно переміра з Польщею.

Кажуть, що Каменєв вислав свою депешу, після того, як він і Леонід Красін, російський міністер промислу і торгівлі, мали мунувшого вечера дуже отверту розмову з Лойд Джорджом і Ендрю Боуаром, правительственным провідником в парламенті. До тепер відповіди еше не отримано.

Л. Каменєв і Л. Красін є членами російської комісії, яка прибула сюди, щоби вести переговори в справі, привернення торгівлі межі Великою Британією і Росією (і в спра-

ві закінчення мира межі тими двома країнами).

Лойд Джордж заперечує, що Англія вислала ультиматум до Росії.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Заява, яку премієр Лойд Джордж зробив сьогодні в парламенті відносно російсько-польської ситуації, показує, що вістка про те, що Велика Британія вислала ультиматум до совітського правительства в Москві, не мала жадної основни. Заява показала також, що дійсне положєне є тепер таке, що британське правительство дальше натискає на совітське правительство, щоби воно заклучило перемирє з Польщею на справедливих умовах і згодино ся вести мирові переговори на конференції в Лондоні, яку запропонували аліанти.

Заперечують вісти про вислданє амуніції і війська до Польщі.

Видана нині урядова заява каже, що донесєня в газетах про те, що до Польщі вислали ся велику кількість воєнних матеріалів та що міністерство війни може вислати там в слідуючих кількох тижнях чотири дивізії війська — є неправдиві.

Гендерсон починає кампанію проти інтервенції в Росії і помічї Польщі.

Артур Гендерсон, провідник робітничих послів в парламенті, видає відозву до робітників, в котрій закликає їх стати коло Робітничої Партії і організувати по цілім краю демонстрації проти інтервенції в Росії або достарчування війська або амуніції для Польщі. Відозва заявляє ся за негайним знесенєм блокади проти Росії і відновленєм торговельних зносин з тим краєм.

Бритійці опускають Варшаву.

ВАРШАВА, 4. серпня. — Бритійська легация в Варшаві завізвала всі британські жєншини і діти, які не мають пильного інтересу в Варшаві, опустити сейчас се місто. Кілька вагонів, призначених для їх ужитку, вже вийшли з Варшави.

Польща годить ся на висланє делегатів до Мінська.

Польське правительство відповіло нині російському совітському правительству, що воно годить ся стрінити більшовицьких репрезентів в Мінську так скоро, як лише се вдасть йому зробити.

Се рішенє запало по цілоденній засіданню ради оборони і аліантської місії.

Правдоподібно є, що польські делегати вийдуть до Мінська в четєр.

Паніка в Варшаві; богачі втікають з міста.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Бездротна депеша з Берліна каже, що в Варшаві панує велика паніка та що всі богачі втікають з міста.

Німеччина не пустить союзних військ через свою територію.

БЕРЛІН, 5. серпня. — Др. Вальтер Сімонє, німецький міністер заграничних справ, зажив нині в парламенті декларацию, що німецьке правительство є готовє ужити всіх

средств, щоби не допустити союзників до перевозу їх військ через німецьку територію на поміч Польщі. Др. Сімонє наткнув, що як виникне конєчність, то Німеччина буде бити ся, щоби лише не допустити до такого "нарушеня" німецької території.

Закликають робітників не перевозити військ і амуніції до Польщі.

БЕРЛІН, 5. серпня. — Бездротна депеша з Берліна доносить, що баварська торговельна рада рішила видати прокламацію до почтових і телеграфічних робітників, закликаючи їх не допустити до перевозу союзних військ або оружя і амуніції, а коли окаже ся конєчним, спаралізувати цілу баварську транспортну систему.

Угри розграбили австрійський арсенал.

ВІДЕНЬ, 30. липня. — У зброєні Угри в військових мундурах перейшли сьогодні до війни в силі 800 людей австрійську границю, поконали пограничну сторожу і ограбили арсенал у Фіртенфельс, забираючи з нього 2,000 крісів, 2,000 мундурів і двайцять один машинних крісів.

Наїздники кинули добичку на моторові вози і вернули на Угорщину.

Людєндорф предкладає аліантам свої услуги.

ПАРИЖ, 29. липня. — Телеграма з Берліна доносить, що генерал Людєндорф мав запропонувати управителєви британської амбасди в Берліні, що він може створити армію з 1,500,000 людей для війни з більшовицькими в Росії, як би антанта звернула Німеччину Познанщину і уневажила деякі клявузі Версальського договору, між ними ту, що відноситься до Гданська і польського виходу до моря.

Наступ совітської армії у Вірменії.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 28. липня. — Совітська армія, наступаючи з Баку через Вірменію, заняла Кучу, 264 миль на південний захід від Баку, та Гезури, 24 миль на південний захід від Кучи, при дорожї, що веде до табрижської залізничі.

В Баку більшовики формують велику вірменську комуністичну армію, яка має служити для повалєня теперішнього вірменського правительства.

Відєнські робітники сконфіскували амуніцію, призначєну для Польщі.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Часопись "Роте Фане", орган комуністів, виявляє спробу вислання 9,000,000 крісових набоїв з державної фабрики амуніції у Вєлєрдорфі до Польщі. Часопись оскаржує правительство о зловчиствє в Йодє поступках, бо воно заявило оноді, що не посилає до Польщі ніякої амуніції і крім того зобовязало ся в угодї з совітською Росією зберігати нейтральність.

Сказано, що послілку амуніції викрили члєни робітничої ради і сконфіскували її на одній стації 12. липня.

Чехословаччина не буде помагати Польщі.

ПРАГА, 27. липня. — Тутешні чєські часописи посвячують багато місця дискусії над можливістю, що антанта може зажадати від Чехословачкиї мілітарної помочи в злучї з російсько-польським питанням, або дозволу на перевіз зброї, амуніції або війська через чехословачку територію. Загално проявляє ся настрій, ворожий до якоїнебудь форми помочи в мілітарній акції проти Росії. Можна сподівати ся, що робітництво ніколи не дозволить на перевіз амуніції через Чехословачку на польський фронт.

Будуть домагати ся від аліантів відшкодованя.

ШТОКГОЛЬМ, 26. липня. — Леонід Красін, совітський міністер торгівлі і промислу, заявив тут сьогодні в інтерв'ю, що Росія має багато домагань в справі відшкодованя, яке їй належить ся наслідком неприязної акції зі сторони антант.

Красін казав, що становище Совіту є тепер таке сильне, що Росія може домагати ся повного задосить-учинєня за всі кривди, заподіяні її народом. Великим порухом, який має Росія з антантою, є домаганє відшкодованя, а се домаганє можна виявити лишє на правдивій мировій конференції.

Хочуть втягнути Німеччину до війни проти совітських рєпублик.

БЕРЛІН, 24. липня. — Часопись "Фрайгайт" виступає з оскарженєм, що роблять ся енергичні заходи, аби втягнути Німеччину до діяльної участі в російсько-польській війні по стороні Польщі. Часопись говорить, що Німеччині обіцяють за те Познанщину.

Як каже сей орган незасимих соціалістів, російські реакціонєри старають ся довести до порозуміння в тій справі між Німеччиною і антантою в надїї, що власть ся створити "святий союз" з ціллю спільної боротьби проти російських більшовиків. "Фрайгайт" говорить: "Всі кляси німецького робітництва виступають одноцїльно, щоби не допустити до здійсненя такого злочинного плану". Часопись остєргіє правительство перед всякою акцією, яка могла би втягнути Німеччину в нову мілітарну авантуру.

Закликають Сирійців, Арабів і Турків до повстання.

ЛОНДОН, 23. липня. — Одержана тут сьогодні бездротна телеграма з Москви доносить, що відбуваючий ся там зїзд Трєтого Інтернаціоналу видає поклик до Сирії, Туреччини і Арабії повстати проти Великої Британії, Франції і Америки.

Поклик звинає згадані краї "скінуті ярмо, яке антанта пробує їм наложити".

З нарад Другого Конгрєсу III. Інтернаціоналу.

МОСКВА, 20. липня. — На першій засіданню зїзду Трєтого Інтернаціоналу в Петрограді в понєділок головними промовцями були Микола Ленін, премієр совітської Росії, губернатор Петрограду Зіновєв і

Калінін. Зїзд, на яком є репрезентованих п'ятдесят оди країв, перенесєть ся завтра до Кремля в Москві.

Одною з пєкучих справ, які обговорювано, було питання прийнятя представників соціалістичних партій, які в послєдніх часах виступили з Другого Інтернаціоналу. Зіновєв заявив, що німецькі незасимі і французькі соціалісти повинні перєдєше "замєсти хату" поки будуть прийняті до Трєтого Інтернаціоналу.

Він накидав ся також на американську демократію "за її перєслідуванє всіх тих, що бажать ужити в ряди революції дорогою Трєтого Інтернаціоналу".

"Американська буржасія — казав Зіновєв — відложила на бік конституційні гарантії свого краю і поломала принципів своєї вихвалюваної демократії. Вона вже показала своє правдивє обличчє".

Дебє не бажє лише свого власного освободженя.

ВАШІНГТОН, 1. серпня. — Віктор Ю. Дебє, соціалістичний кандидат на президента, причинив акцію своїх прирєдлєв в справі визволеня його з федеральної тюрми.

В писмї до п-ні Люсі Робінс, секретарки конференції центральных робітничих організацій в Нью Йорку, Дебє говорить так в справі тих захоплєн: "Будьтє ласка сказати товаришам в Нью Йорку, що я вповні оцінюю все те, що зроблено для мене, але я рішучо противлю ся, всяким дальшим відкликам до президента Вільсона тільки дотично мене одного. Я не бажую ніяких спеціальних зглядів і не хочу лучшего поведєня від моїх товаришів. Поки вони вважають ся злочинцями і кримінальниками, доти мое місце в сій тюрмі. Тому мої товариші розуміють, що найліпше можуть прислужити ся мені, як ужити своїх впливів для добра всіх".

Фарнєл освободжений.

Джан Фарнєл з Вінніпегу, який був засуджений на 9 місяців в'язниці за бунтівничі вислови підчас генерального страйку мунувшого року і вже відсидів 6 місяців своєї кари, на приказ державного секретаря в Оттаві зїзав вишлєщений 5. серпня на волю. Через слідуючі три місяці він має репортувати ся раз на місяць до шефа поліції або до настоятеля провинційальної тюрми, де він відсиджував свою кару.

Чувашська рєпублика.

Число совітських рєпублик дальше зростає. Московська "Правда" з 9. липня доносить: "Центральний Виконавчий Комітет рішив признати автономну Чувашську рєпублику, яка входить в склад федеративної російської совітської рєпублики. В автономну територію Чувашії входять части Казанської і Сибірської губерній, де більшість населєня становлять Чуваші".

УВАГА.

Товариші! При зміні адреси просимо подавати завісди свою стару і нову, адресу, инакше не будєте доставати точно своєї часописі.

Також просимо відновлювати передплату. Адміністрація "У. Р. В."

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Subscription \$4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

видається для робочого людю —
виходить два рази в тиждень
визомом Видавничого Товариства
Українських Робітничих Вістей.

Передплата \$4.00 на рік.

Редакція за оголошення не відповідає.
Редакція рукописів не зберігає.

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ДЕМОКРАТІЯ.

Питане про демократію є
зараз предметом великого
спору.

Що означає і чого хоче де-
мократія? Народоправство. Це
значить, що народ повинен
сам собою правити і не до-
зволити нікому над собою па-
нувати. Народ бажає по своїй
волі завідувати своїми спра-
вами та інтересами.

Тут слід зазначити, що по-
винні слова, в буквальному
розумінні, стоять поза скоб-
ками реальної дійсності і я-
вляються неосновним поня-
тем. Бо такого "народу", я-
кий змінив би сам собою пра-
вити, зовсім немає. Народ ді-
литься ся на класи визискувачів
і робітників, які не мають ні-
яких спільних інтересів, або в
кожному разі дуже мало, а
аж-ж одну загальну "власну",
спільну волю ніколи не можуть
мати. І наклади би ми по спра-
ведливості і по строгой ради-
кальним формам демократії,
здумали перевести вибори пар-
ламентарних заступників ро-
бінтництва і буржуазії (відпо-
відно їх чисельній силі), то чи
дійсно могли би ті два ворожі
табори спільно правити дер-
жавою? Чи можуть вони ра-
зом іти, коли на ділі вони без-
пощадно себе поборюють, та
одні других у своїх змаганнях
паралізують?..

Коли кажемо "народ", то
маємо на думці народні маси,
в противності до послідовної
меншості. І такому народо-
ві, сим бідним, трудящим ма-
сам, сій пролетарській класі
власне і належить ся вся вла-
да, повна самоуправа. Про-
летаріат творить більшість,
значить інтереси сєї більшо-
сти повинні мати перевагу в
громадянстві і бути у владі.

Не може перемогти буржуа-
зія навіть тоді, коли би чи-
сила 10%, не можна з нею
спільно правити, бо се немо-
жливне до переведення, як не
адали ся всі спроби колиш-
ніх реформаторів, що хотіли
погодити інтереси працюючих
мас з капіталізмом. Понадто
по своїй чисельній перевазі
робітничий клас має повне
право на владу і пановане.

З двох зовсім собі проти-
лежних політичних течій тіль-
ки одна може заволодіти су-
часним життям. Тут спілки не-
має бути і не може!

Ми все критично ставили ся
до загального виборчого пра-
ва. Ми все говорили, що лю-
ди не є собі рівні, значить їх
права, також не можуть бути
рівні. Людина, що живе зі
свого капіталу, яка не працює,
а є паразитом, трутнем в сі-
мі громадянства, не може ма-
ти стільки прав, що робітник,
який працює своїх рук удер-
жує ціле суспільство.

Тільки така постановка є е-
тичною розв'язкою справи.
Без обиняків сказати можемо,
що ціль нашої політики, яка
йде через працю до відбудови
соціалістичного ладу — сто-
їть в'якій протидженості з ін-
тересами буржуазії. І хто
бере до будови дому таких
людей, яких метою є нищити
або визискувати працю тру-
дових мас, сей руйнує новий
лад громадянства.

Вже давно рішено, що ро-
бітничі маси, які стремлять до
політичної влади і заведення
соціалістичного ладу, не мо-
жуть іти одним шляхом з бур-
жуазією, яка захищає інте-
реси капіталу.

Тільки політична влада про-
летаріату є дійсна демократія,
але се є інша форма демо-

кратії, яка заступає життєві ін-
тереси широких працюючих
мас, яку Маркс назвав дикта-
турою пролетаріату, а яку ви-
знає тільки комунізм. Спро-
бу заведення такого ладу ма-
ємо вже в Парижській Комуні
в 1871 році, але в житті пере-
вела його у великому масшта-
бі щойно совітська Росія.

"Вся влада — радам" — от-
се гасло сучасної Росії! Робіт-
ничі ради по містах і селян-
ські ради по селах — се еле-
мент, з якого збудоване пра-
вительство радянської репу-
бліки. Ради сповняють ріж-
нородні функції, є зарядами і
управами, вибирають місця у-
правління, творять робітничо-
фахові ради на заводах і фа-
бриках, десигнують своїх чле-
нів у професійні організації та
управління і посилають своїх
депутатів у виконавчі коміте-
ти. Депутати рад збирають ся
у загально радянській конгрес,
де вирішують ся загально по-
літичні справи пролетарської
країни, де порушують ся пита-
ння кожної галузі народного
хазяйства, з окрема як: про-
дукції, харчевих справ, кому-
нікації, охорони праці, плека-
ня здоров'я, народної освіти
і т. д. На такі конгреси виси-
лають ся всі місцеві совіти своїх
найкращих, досвідчених і тя-
мущих робітників, де вони
спільно обмінюють ся досві-
дом, знанням, обмірковують за-
гально робітничі справи і
спільно вирішують загально
пролетарські закони.

Такий рухливий апарат за-
слав собі пролетаріат Росії,
щоби при його помочи заве-
сти нове громадянське житє,
збудувати новий суспільний
лад. Рівночасно ради є орга-
ном пролетарської диктатури.
Розуміть ся, що буржуазія не
може брати ніякої участі в
радах, а тим самим позбавле-
но її виборчого права і учас-
ті в правительстві, для неї
прямо немає місця в пролетар-
ській державі. Тут наступила
її природна смерть.

Сей управляючий апарат,
котрий є рівночасно і прави-
тельством, збудований не на
особах, але оснований на пра-
ці; хто не працює, сей сам ви-
ключає себе від спромози рі-
шати про долю свого краю і
народу. Наколи бувший ди-
ректор чи багатілий фабри-
ки згодив ся працювати як те-
хнічний управитель — очевид-
но під контролею робітничої
ради, — то тим самим він має
право на рівні з іншими ро-
бітниками фабрики брати у-
часть в радах і в управі. Так
само умово працюють: лікарі,
учителі, мистці творять окре-
му раду, яка рішає сама спра-
ви свого звання. Всі ради сто-
ять собі собою в тісному кон-
такті і в зв'язках зі широкими
трудящими масами, які їх кон-
тролюють, безупинно допов-
няють новими депутатами, я-
кі змінюють буйших членів,
попередно вибраних. Таким
чином дбаєть ся про те, що-
би ради не поробили ся новим
бюрократичним машина-
ми; а се можливе тільки тоді,
коли через інтензивне навча-
нє і об'єднання збільшують ся
кадри всесторонно освічених
процуповників, тоді знанє не є
монополією одних, а власно-
стю всіх.

В світлі сього справжнього
самоурядованя народу — всім
стає ясно, як справді мало дає
демократичний парламент —
народові. В дійсності парла-
мент є правительством, який
раз на чверть року або раз на
рік збираєть ся на наради, де
виголошуєть ся довгі, красно-
річчіві промови, і де обіцяни-
ми і дрібними уступками за-
довольняє собі правительство в го-
лосованню потрібну більшість.
Тим способом вибрані послы
позбавляють ся зручно безпо-
среднього впливу мас, даючи
впливати тільки на себе один
на другого, самі розпоряджа-
ють державою, на протязі за-
конодавчого періоду сесії пар-
ламенту, виголошують довгі
промови і устанавляють зако-
ни.

Однак їх всемогутність тіль-
ки позірна, бо ціла управа спо-
чиває в руках урядництва, бю-
рократії, яка всезадовільно пра-
вить народом. Так звааний по-
діл влади на законодавче і ви-
конуюче тіло є в демократич-
ній республіці тільки зручним

средством для панованя над
масами, яким ніби то залишу-
єть ся самоуправа, парламент,
а в дійсності віддаєть ся їх
під панованє всезильного ка-
піталу. А найкращим дока-
зом сього є Франція, Америка
і Швайцарія, де мимо всяких
демократичних установ, капі-
тал і далі визискує робітничі
маси і над ними всезадовільно па-
нує. В супереч тезам загаль-
ного виборчого права, там ма-
єть ся безсилні і неспосібні що
небудь змінити; там народні
маси майстерно гнобять чи-
новництво при помочи парла-
менту і "парламентарного"
правительства. А маси мо-
жуть тільки відозвати ся в ча-
сті виборчої кампанії, тут то-
там вилізати на своїх заступ-
ників, але і тут зводять ся їх
воля до протестів і погроз у
виборчих промовах, резолю-
цій і програмах. Бо коли но-
вобрані "заступники наро-
ду" схочуть задовольнити на-
родну волю, то їх зараз втя-
гаєть ся у парламентарне ба-
гно, загрожують ся парламен-
тарною дисципліною, регула-
ціями, а закулісові торги, ін-
триги і вимовні старі політи-
кани їх заштькують, а "пар-
ламентарне" правительство
протії більшості знова є ма-
ло залежне від народної волі.

А знову правительством є зо-
всім безсилне супроти кріп-
кого союзу, який творить бю-
рократія і капітал, а які вла-
стиво становлять верховну
владу, що і зовсім чужа інте-
ресам і потребам народних
мас. Парламентарна влада є
властиво деревляним коником
фахових політиків, які довги-
ми промовами по "думах-пар-
ламентах" обстоюють інте-
реси капіталу. Сих політиків
страхає большевизм, бо де
вони тоді подіють ся? Що бу-
де, коли замість довгих про-
мов — треба буде працювати,
а до чого вони і неспо-
сібні, ні охоти не мають...

Антін Паннекук.

ХТО І ЯКУ КУЛЬТУРУ
НЕСЕ НА УКРАЇНУ.

Мартовська революція 1917
року захопила Україну в над-
звичайно тяжкому культурно-
му стані.

Царський режім довів до о-
утупи народні маси, безгра-
мотність майже поголовна,
відсутність на рідній мові
школ, книжок, газет не тільки
соціалістичних, а й буржуаз-
них, здебільшого вороже до
народу й чуже йому по духові
учительство, котре напругало
всі сили, щоби зросійшити у-
країнський народ, приспана
навіть загда про минуле, по-
ве боротьби, за національні і
соціальні права — все се було
зроблено царсько-жандар-
мською Росією ніби навмисно,
щоби справедливо слова
великого поета і народного бор-
ця Т. Шевченка:

"... І в огні

Пі одкраденого збудуть"...

І справді, Україна була: роз-
буждена в огні, окрадена, ви-
снажена вкрай економічно, по-
збавлена прав національних і
соціальних. І в такому стані
треба було ставати негайно до
боротьби за сї права. Треба
було озброюватись всіми за-
соби до сєї боротьби і оди-
ним з найважливіших з сих за-
собів — знанєм.

Сю потребу розумів і народ
і провідники революції і кож-
дий з останніх старав ся сей
засіб використати згідно з
своїми завданнями.

Тепер, коли минуло вже
майже чотири роки револю-
ційного життя на Україні, коли
Україна вже очищена від навал
ріжних контрреволюційних
сил, ми можемо сказати, хто
за сей час і яку культуру ніс на
Україну.

Почнемо отже з Української
Центральної Ради.

Повставши, з початку, на
принципі представництва від
ріжних українських груп, без
ріжних соціальних поглядів,
Центральна Рада не являлась
визначальною волі всього на-
роду і обмежувалась боротьбою з
російським центральним уря-
дом Керенського за вплив свій
на Україні (в досить вузьких
межах). Пізніше, реоргані-

зована на основі виборчого
права від асього населеня У-
країни, провадила ту-ж бо-
ротьбу, що й раніше. Що-ж
до культурної роботи, то зро-
била надзвичайно мало, бо не
мала до того ні матеріальних
засобів, ні апарату відпові-
даного, ні потрібної до сього
авторитетності. Народ голо-
сно домагав ся заведення у се-
бе освіти, але те тільки й до-
був, що сам собі утворив.

Справді, Україна відкрилась
цілою сіткою шкіл, як низших
та середніх, але заслуга в
тому Центр. Ради найменша,
бо всі ті школи провадились
самим народом на власні ко-
шти, власними силами, а цен-
тральний апарат — Міністер-
ство Народної Освіти не спро-
могло навіть поставити на
відповідний ґрунт справу по-
станова шкільних книжок і лі-
тератури взагалі для сих шкіл.
Найцінніші бажання пооди-
них людей в сьому напрямку
параляжувались бюрократиз-
мом, який відразу запанував
в таких установах, як Мін.
Нар. Осв. і т. п. Що-ж торка-
єть ся спроб поставити діло
народної освіти згідно з вимо-
гами часу, то про се й мови не
було. У всьому почувалась
нерішучість, безпомічність, не-
свідомість і незнанє свого ді-
ла.

Історичним ходом поїд-
и Центр. Рада уступила і владу
перейняв, за поміччю німецьких
юнкрів, царський генерал
Скоропадський.

Вінний слуга царя Миколи
II, він оточив себе відразу на-
чорнійшою своєю контре-
волюціонерів, котрі зладна
звикли думати, що на народ-
ній темноті держать ся трони
деспотів царів і, звичайно,
старались зладити прагненє
народу до освіти. Принцип був
той самий що й за царя — о-
світа для панів, для буржуїв,
що-ж торкаєть ся демократич-
ної робітництва, то в найбруталь-
ніший спосіб закривались на-
віть ті культурно-освітні уста-
нови, котрі утримувались са-
мими робітниками. Іменуючи
себе урядом України, сї геть-
манські міністри не тільки не
лідримували української куль-
тури, а навпаки, боролись ві-
си силами з нею і всю роботу
провадили в напрямку будови
єдиної неділної бюрократич-
ної Росії, де би не було місця
жодній національній культурі.

Повалений народним поста-
нем Скоропадський уступив,
втікаючи з своїм чорнотен-
ством з Києва і владу об'єднав
Директорія. Але, з одного
боку недовге панованє її на
Україні, з другого петлюрів-
щина і отаманщина, яку так
докладно схарактеризував Т.
Винниченко в своїй праці "Ві-
дродженє Нації", витисли на-
віть думку про якусь культу-
ро-просвітну роботу на Украї-
ні. Будучи по суті ворогами
народних домагань, сї темні
герої петлюрівщини весь час
удавали, що їх болить діло
народної освіти, кричали на всіх
перехрестках, що вони нічого
не пожаляють, щоби забезпе-
чити культурно-просвітну ро-
боту серед народу. І що-ж во-
ни на ділі зробили?

Замість освіти отаманщина
зганяла така зване міні-
стерство преси і пропаганди,
якому віддала культурний
провід на Україні. Обсиджене
бездарними малоромантич-
ними людьми, ворогами соціаль-
ного руху, се міністерство, на
чолі з міністром судентом пер-
шого курсу і його товаришем
шофером, провадило цілий
час боротьбу з власним на-
родом і своїми невідомими
прокламаціями мало надію спни-
ти ту грізну силу, що в бо-
ротьбі за соціальні ідеали ці-
лий час мела і мете сих пан-
ків, як неперотрібних паразитів,
що засіли на його організмі.

Се, з дозволу сказати, міні-
стерство дійшло до того в
своєму нахабстві, що заборони-
ло до вистави ті пєси Т.
Винниченка, які були дозволе-
ні навіть за царського режі-
му, заборонило тому, що во-
рзні зладили йому занадто рево-
люційним. Яку-ж після сьо-
го культурну роботу сї люди
могли провадити? Що вони
могли дати народові за ті мі-
ліони, котрі відсилав їм ще-
реду рукою петлюрівський у-
ряд? — Доброго нічого.

Ними видавались бездарні
прокламації, яких ніхто не чи-
тав. Заборні плякати, направ-
лені проти комуністичного ру-
ху. Школи-ж лишали ся без
книг, без жадних засобів, а
здебільшого і без учителів, бо
останнім уряд Петлюри не зна-
ходив потрібним давати засо-
би навіть на прожитє. І тут
спроби окремих людей і ін-
ституцій дати на Україну кни-
гу наамисне тормозили ся пе-
тлюрівськими міністрами і а-
гентами. Так напр. за кордо-
ном лежать мільони книжок
для шкіл, але петлюрівський
уряд не допускає їх на Украї-
ну і гроші потрібні на спрова-
дженє сих книг на Україну ви-
дають ся за кордоном ріжни-
ми Мартосами і Супрунами
вським прохвостам шарлата-
нам, злодіям, видавцям кон-
тревольційних органів і т. д.

Петлюрівський уряд не тіль-
ки не віс на Україну освіти,
не тільки не підняв культури,
а зруйнував і те, що було.
Школи здебільшого стояли за-
чиненими аж до часу зливи
сього, сумної слави, "головно-
го отамана" з польськими
контрреволюціонерами. По-
части школи відчинились, але
не для науки, а для постанов
польських солдат. Таку осві-
ту приніс на Україну Петлюра
з своїми сподвижниками.

Пишучому сї рядки доводи-
ло ся бути свідком тої руїни на-
культурного полі, яка поста-
ла в наслідок панованя Петлю-
ри, і те, що він бачив, не під-
даєть ся описови.

Ще гіршої долі зазнала у-
країнська наука і культура в
часи панованя Денікіна. Пе-
тлюра зі своїм урядом, не ро-
блячи нічого доброго на куль-
турній полі, хоч свідомо і на-
вмисно не нищили того, що було
придбано не ними. Денікін
же постав свідомо проти у-
сїєї української культури. Школи
замикано насильно, учителів
України розстрілювано, вся
преса була заборонена. Одних
українських книг сим цар-
ським лакеєм і його білогвар-
дійською наволочю було спа-
лено і знищено на Україні не
десять мільонів карбован-
ців.

Отже зі сказаного ми бачи-
мо яку культуру роботу про-
вадили на Україні сї всі ті не-
прошені опікуни.

Найменше відомостей мали
ми про культурно-просвітний
стан на Україні за часи радян-
ського ладу. Тільки останні
ми часами одержали ми з Ки-
єва листа і часописи, а також
переслухали багатьох свідків
тамошнього життя і се дає нам
змога поділитись своїми вра-
женнями з нашими товариша-
ми.

З самого початку нас, від-
битих силою обставин від
тамошнього життя, вражає о-
днє: як сї люди, що на протя-
зі всього часу ведуть бороть-
бу спільно з російською сові-
тською республікою проти всьо-
го світа збройно, можуть уді-
ляти стільки часу на культу-
ро-просвітну роботу? Як мо-
же голодний і холодний робо-
тник, позбавлений під бльока-
дою цілого світа всього необ-
хідного при саботажі інтелі-
генції творити культуру? Чи
може той, що вчора ще хо-
див за плугом, або стояв за
фабричним станком, без фа-
ховців, на руїнах старого ств-
рени щось нове на культурно-
просвітній полі?

Дійсність стверджує, що так.
Може. Правда, тут нема і слі-
ду старого, але нема вражає
нам своєю сілою.

Пролетаріат і трудове селян-
ство, азявши в свої руки до-
ло свого життя, порвали все з
тою культурою, що творилась
за панованя буржуазії і при-
ступили до творення нової, сво-
єї власної, пролетарської куль-
тури. Не легка се робота, але
те, що вже зроблено на почат-
ках, свідчить, що справа стоїть
на добром ґрунті.

Свідомість того, що тільки
освічена людина може бути
справжнім творцем життя, від-
разу примусила передових
борців за комуністичний лад
подбати про те, щоб наука бу-
ла приступною не тільки небо-
гатым вибраним, як се було
за буржуазного ладу, а всім
без виключення. З листів і га-
зет довідуюмо ся, що на Украї-
ні кипить культурно-просвіт-
на робота.

Так наприклад, в арміях по-
всіх частинах зорганізовано
школи 1-го та 2-го ступня,
де в часи, вільні від роботи,
ведеть ся навчанє. Кожному
грамотному виняєть ся в обо-
в'язок навчати неграмотних.
На фронті організовані циклі
лекцій, клуби, де відбувають
ся концерти, мітинги, розмо-
ви й навчання.

Зорганізовано театри, вида-
ють ся в мільонах екземплярів
плякати, портрети діячів ре-
волюції та листівки і сим усім
безплатно користують ся че-
рвої війська.

З сих коротеньких витягів
видно, що в армії при найтяж-
ших умовах її бойового житя
на культурний бік звернено як
найбільшу увагу і робить ся
все можливе для освіти сих
борців за нове житє. І мимо-
волі спадає на думку порівна-
нє: Яка ріжниця з тою ар-
мією, котру ми знали за
часів царизму? Там не
смії слова з уст випустити,
будь опудалом, слухняним
льокаєм — тут вчись, говори,
виступай на мітингах, в деба-
тах, готовь ся до активної у-
часті в твореню нового житя.

Ще більше вражає роблять
справозданя про культурно-
просвітну роботу в містах.

Довідуюмо ся, що в Києві і-
стнує і провадить роботу У-
країнська Академія Наук, А-
кадемія Мистецтва, універси-
тет, робітничо-селянський уні-
верситет, курси по соціаль-
ному вихованню для підготовки
робітників-учителів у дитя-
чих садках, клубах та майла-
нах. Функціонує пролетар-
ський університет. Занятя йо-
ро відбувають ся в червоному
будинку (Унів. св. Володими-
ра). Курс навчання двохріч-
ний. Робітники університету
поділені на секції — украї-
нську, російську, жидівську і
польську, згідно з їх бажанєм
слухати лекції в тій чи іншій
мові. Робота провадить ся ве-
чером.

З цілого ряду міст України
(Сміла, Кременчук, Зміїв, Чер-
нігів) телеграфують, що й
там кипить робота і що місце-
ве учительство йде на зустріч
радянській владі і інтензивно
працює по переведенню в жи-
тє принципів єдиної трудової
школи. Для нижчої освіти у-
діляєть ся ще більше уваги і
тому, хто хоче працювати, на-
стає ся як найширша ініція-
тива. Досить вказати на те,
що в одному Києві до вступу
іва листа і часописи, а також
переслухали багатьох свідків
тамошнього життя і се дає нам
змога поділитись своїми вра-
женнями з нашими товариша-
ми.

З тих же жерел довідую-
мо ся, що на селі проявляєть
ся все більше та більше свідо-
мості. З цілого ряду "дописів"
видно, що там по "Просвітах",
якими останніми часами гу-
сто відкрила ся Україна, кипить
культурна робота. Селяни про-
чинились і прагнуть освіти. В
доказ сього я наведу тут один
характерний заклик іти на се-
ло.

"Рада Т-ва шкільної освіти
звернула ся до громадянства
й учительства з закликом, в
якому між іншим сказано, що
українське село прокинулось,
воно всією своєю істотою тя-
гнєть ся до освіти. Село вия-
вляє величезну самодіяльність
і широкі ініціативи. Захода-
ми сільських громад в вели-
кому числі засновують ся по-
селаша школи 2 ступня. Селяни
дають під школи краші бу-
динки (найчастіше буйші по-
міщицькі усадьби), відрізують
поля для трудового навчання
і забезпечують учителів усім
необхідним, повторюючи той
освітний рух, що помічав ся
на Україні в 17 столітї і зро-
бив її культурнішою країно-
ю. Вимоги селянства до учи-

телів цілком виразні: доско-
нале знанє української мови і
прихильність до ідей трудо-
вого вихованя, щоби юнаки,
скінчивши школу, не виходи-
ли панщинами, урядовцями і не
тікали у великі міста, а осіда-
ли тут серед своїх селян, по-
вертаючи село ті культурні
вартості, які одержали вони
через школу. Село вимагає
не тільки соціальної а й куль-
турної рівності і горе горо-
дьянам, коли вони збережуть
старий мур між селом і мі-
стом".

Трудно в газетній статі зро-
бити більше витягів для харак-
теристики роботи на Україні,
але й сього досить, щоби по-
казати, що там робить ся.
Безперечно робота ся злуче-
на з великими труднощами,
навіть не обходить ся часом і
без перепон, але і ідеї і про-
грама комуністів можуть бу-
ти певною запорукою, що
вийшовши переможем в бо-
ротьбі з ворогами радянської
України, пролетаріат і трудове
селянство покажуть світові
дійсно нове чудо в своїй твор-
чій роботі на культурній ни-
ші.

Всі-ж ті тормози, які несуть
на Україну Скоропадський,
Денікін, Врангелі, Петлюри і
другі герої "з під чорної зві-
зди", забудуть ся, як і ті, що
їх утворили. ("Нова Доба").

Участь французьких соціаль-
стів в III. Інтернаціоналі.

За посередництва Віктора
Коппа в Берліні одержала
французька соціалістична на-
ціональна рада, яка збирала
ся в Бурлоні, сідуючу депе-
шу від тов. Кашена і Фросса-
ра з Москви:

"Ми перебуваємо від п'ят-
найдити днів в Москві. Росій-
ські товариші прийняли
нас з найбільш братерською
сердечністю. Опираючись на
мандат, одержаний від партії,
ми увійшли в переговори з
компетентними чинниками III.
Інтернаціоналу, якого конгрес
розпочинєть ся за кілька днів.
Екзекутивний Комітет Кому-
ністичного Інтернаціоналу за-
прошує нас негайно взяти у-
часть в конгр

ФРАНЦУЗСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ П. П. С.

В передовиці з дня 6. липня виступає центральний орган французьких соціалістів в дуже рішучому тоні проти діяльності польської соціалістичної партії, а передовсім проти послів Дашиńskiego і Либєрмана. "L'Humanité" порикує П. П. С. з німецькими шайдеманіями. Оборону Дашиńskiego у відомому письмі до "L'Humanité" називається шийною, а поїздки Либєрмана до західної Європи трітнім газом. Взагалі французькі соціалісти мусять ворожо поставити ся до ріжних посланій і поїздок П. П. С.

"L'Humanité" закидає П. П. С., що вона не виступала енергично проти продовжуваної війни, яка мала за шіль прилучити до Польщі литовські, білоруські й українські землі проти волі населення. Мирові звязи П. П. С. були плятійні, і містять в собі гіпокрізію. П. П. С. ніяким чином не спротивилася польській буржуазії, яка являється як інструментом всевітньої реакції, вести через два роки воєнну політику. Протиную в польському союмі відзивали ся навіть голоси, що війною поладнати польсько-чеський спір на Шлеську.

В наслідок цієї своєї політики стравила П. П. С. значне серед польського народу і довіре у міжнародного пролетаріату. Домагане Дашиńskiego, щоби французькі й англійські соціалісти своїм переможним впливом у Леніна й Троцького склонили їх до миру, називає "L'Humanité" перфідією. Французьких соціалістів нічого не обходить внутрішні польські міжпартійні спори між ріжних рода імперіалістами, милітаристами й реакціонерами. Се значило би робити ріжницю між чумою і хо-лерою.

З великим недовірем віднось ся французькі соціалісти також до поїздок Либєрмана на захід для виправдання воєнної політики польської буржуазії. "L'Humanité" пригадує при тому давнішу поїздку Либєрмана на захід, щоби виправдати львівські події з листопада 1918 р.

При кінці статі "L'Humanité" ставить П. П. С. на рівні з польською буржуазією, якої інтереси П. П. С. досі боронили.

Тут лише в коротких витягах подана є остра критика П. П. С. французькими соціалістами на доказ, що міжнародний пролетаріат добре орієнтується ся і не дозволяє себе обманити солодкими словами соціалістів, — які не ведуть соціалістичної політики.

ЗВІРСТВА НА УГОРСЬКІ

Після звіту англійської робітничої делегації.

Коли Артур Гендерсон іменем Ради англійських професіональних союзів і Робітничої Партії вилася був на руки угорського президента міністрів протест проти переслідування пролетаріату Угорщини, сей заперечив безпідставному обжалюванню і зажадав вислання спеціальної делегації для прослідження на місці мнимих звірств. Делегація, в склад якої входили виключно члени правого крила робітничої партії, а навіть ліберали, а саме полк. Веджвуд, Джовет, Гаріс, Бармінг і Вільямс звідли справді Угорщину і зложили обширний звіт на конгресі Робітничої Партії в Скарборо дня 21. червня.

Весь матеріал своїх дослідів поділила делегація як єдиного 1) політичні переслідування усіх, що не піддержують уряду Гортія, 2) репресії супроти професіональних союзів і страйківців, 3) антисемітизм, 4) масакри, морди, безправні і псеудо-законні арештовані, 5) тортури й знущання в тюрмах, 6) довготривала тюрма без переслухання.

Члени делегації, крім Будашету, звідли теж провини, яскраво збираючи факти, які доказують, що голоси про звірства угорської реакції не

вудумані.

Ось один з поданих у звіті делегації фактів а саме нечувана історія з п-нею Гамбургер.

Муж Гамбургер, бувший комісар, який скривається у Відні, прислав був їй лист зовсім приватного характеру, крім сего инший лист до другої особи, в якому була вістка, що вони літом вернуть домі, що вони літом вернуть домі. Листи ті по дорозі перехоплено і один з офіційрів приніс їх до жінки Гамбургер, заявляючи, що він є післанець мужа і що може допомогти в утєчі, як що вона збере своїх знайомих. Жінка Гамбургер справді збрала кількох своїх знайомих і своїх, прибув теж згаданий офіційр, який всіх завіз до одної касарні. Дома лишило ся двоє дітей, хорих на інфлюенцу. В касарні всіх замкнуто в одній кімнаті в товаристві трох офіційрів. По якійсь хвилині відведено жінку Гамбургер до одної кімнати, де присутні офіційри почали її немилосердно бити а згодом веліли їй розібратися. Коли відказала ся, били її так довго, доки вона сего не вчинила. Згодом знову почали її бити, а прикидавши одного з задержаних мужів, приказали йому знасилувати бже й так скатовану. Прикликаний не хотів в ніякий спосіб сего зробити. Тому почали і його бити, а двоє офіційрів вирвало йому кішки зуби. Коли нещасний зомлів, обляг його змійною водою, приказано йому лизати кров, а один офіційр в присутності жінки Гамбургер кистеньковим ножиком скастрував його. Назвище нещасного Найман. Жінка Гамбургер зомліла, зомлів теж і Найман, якого винесено з салі. Прикликано другого мужину, якому приказано зробити те саме, хоч був збитий і мав покалічений повний оргізм. Коли його усунуло, приказано жінці Гамбургер сісти на розпалену кухонну плитку, та коли вона стала плакати й стогнати, — залишено сей намір. — Тоді офіційри, які перед тим її били, захопили її за ноги, а один з них встромив їй у тіло кінець палиці, наслідком чого дісталася кровотоку, який по нинішній день не спинюється. Вбрали її та вивели, та не на довго. По хвилині прикликано її знову, розібрано до нага, і приказано гуляти з жовнірами. Жовніри одначе заховували ся супроти неї цілком по-правно. Танець тривав одну годину, потім її одягнено і відведено до келії, де просиділа 5 недінь в товаристві 14 в'язнів. Переведено її потім до иншої тюрми, звідки шойно 19. цвітня її випущено на волю.

У звіті знаходиться ще багато драстичних фактів, від яких кров в жилах стинається. Та сей один повний ви-старіа, щоби пізнати нечужаний терор угорських опришків над безборонним пролетаріатом.

Жертви світової війни.

"Ное Роттердамше Кюрант" доносить, що паризька комісія для розслідження наслідків світової війни опублікувала такі дані:

В 10 краях, бравших участь в світової війні, в 1913 році було 400 мільонів жителів. При звичайних обставинах се число в 1919 році дійшло-б до 424,4 мільонів жителів. Одначе до того часу воно зменшило ся до 389 мільонів жителів. Се зменшене о 35,5 мільонів жителів розпреділюється так: 9,829,000 згинило на війні, 5,301,000 згинило від наслідків блокади і пошестних не-дуг, 20,250,000 не родило ся в наслідок зменшення числа уро-дів. Із 56 (?) мільонів німецького населення 2 мільони зги-нуло у війні, 700,000 умерло в наслідок блокади і недуг а 3,6 мільонів приходить на зни-щене уродин. Французьке во-єнне міністерство заявляє, що Французи втратили у війні 1,358,872 людей убитими се-ред котрих 361,854 припадає на пропащих без вісти, яких також треба уважати за по-гиблих.

ЗАОСТРЕНС КЛАСОВОЇ БОРОТБИ В РУМУНІ.

Класові антагонізми в Румунії з кожним днем заостру-ються. Політичний їх вираз такий, що всі галапаси су-спільности, товарів й земель-ні лихварі, власники домі і взагалі цілий ряд капіталістів гуртується до кола лібераль-ної партії, щоби за її помічю задержати свої привілеї і на-далі. Шоби класовою інтере-сови визискувачів і партійно-му інтересови лібералів нада-ти патріотичну покривку, ся горстка галапасів послугується кличем про "охорону приватної власности" а в слід за тим поборює безоглядно зор-ганізоване робітництво.

До сїї цілі служать ім сою-з друкарських підприємств, які нарочно від кількох тиж-нів викладають робітників з їх заводів, шоби кинути їх в о-бійми розпуки і шоби дати причину до виступу проти властї. Судя належить пере-довсім новозаснована "Парті-я соціального порядку" в Бу-карешті, яка не є нічим ин-шим, як флієлю лібералів, що-сим іменем намагаються за-манити до свого табору інте-ресованих кругів, тому, що ста-ра назва вже їх скомпроміту-вала.

Рівнобіжно з сєю акцією з Букарешту йде подібна друга в Яссах, що носить назву "Сторож національної сові-сти", має характер явно ан-тисемітський і свого провідника посла професора Кузу.

Сї кліки визискувачів, що стараються у всім наслідува-ти християнсько-супільні бан-ди Маджар Гортія, при кожній нагоді як у Букарешті так і в Яссах урядують вуличні де-монстрації, на яких попри таблиці з написами про клас-ові інтереси, видіють ся ще й вивіски патріотичного змі-сту, про державні емблеми і монархію.

Провокаторські кнування тут явні. Бо коли визискувана су-спільність цілком спонтанно при сїй нагоді демонструє проти тих лихварів — як се приміром мало місце при по-ході власників домі в Бу-карешті — то се означає, що таж демонстрація була за мо-нархією і при тим послугують реакціонери репресіями і ви-тискувачами середняками для по-борювання соціалістів і усуне-ня міністра д-ра Лупу.

Шо неслї в Букарешті і Я-ссах фабрикують ся заяви, які викликають цілком оправдане обурення інших верств насе-лення і якраз спричинюють про-тивні заяви. В той спосіб за-острені класові антагонізми, викликані визискувачами лі-бералами й антисемітами, до-ходять до явної класової не-нависти.

Останні вістки з Букарешту доносять, що ліберали в ор-ганізовано сїї боротьби став-лять вже останній крок, який без сумніву сї антагонізми до-веде до крайности а по містак Старорумунії викличе фор-мальну домову війну.

Відомий ліберальний про-вокатор Корбеску, спеціаліст на полі соціальної і політич-ної провокації (при Сігуранії — поліційній охорні) пробує, як доносить букарештський часопис на зорець Гортія у-творити в Румунії білу армію і в тій цілі вже приймає ор-гоношення до сїї боевої ор-ганізації. Розуміють ся, робітники-соціалісти в Букарешті готу-ють ся на сї затї політичної реакції і економічного визис-ку утворити свою червону ар-мію.

Так отже ліберали, які голосили, що все стоїть на сторожі цілости державних інтересів, тепер, провокують мирне робітничє населення і ся їх робота що найменше зде-ржить економічну й політичну консолідацію держави. Тому що тепер не мають доносити ся, шоби по своїй волі розпо-ряджати оружною силою держави, уживати її для своїх класових і партійних інтере-сів, так як се робили досі, се-ли же держали в своїх руках державну керму, тому що не мають спромоги робітничий рух при помочи публичних

органів втопити у крові, ор-ганізують приватну білу ар-мію, яка має ім промостити дорогу до влади в державі.

Ми розуміємо, що час, в я-кому живемо, сам доведе до того, що їхнє оруже само со-бою звернеть ся проти них. Але що ті, на яких тяжить відповідальність в державі, не розуміють сего і провокато-рів не здержують в їх поганій праці, се більше як дивне, бо се означає співину в сьому, що наступить.

Георг Гігоровічі.

Просвітна діяльність в со-вітській армії.

Доклад відділу літератур-них видавництв при політич-ній комісії Воєнно-революцій-ного Совіту Республіки за пе-ріод від 1. червня і до 1. ли-стопада дає яснє понятє про величину культурної діяльно-сти в Червоній армії.

"За п'ять місяців було ви-дано:

"Красноармійський Журнал" — 1,000,000 примірників; жур-нал "Светоч" (для білогвар-дійців) 40,000 примірників; 241,000 брошур. Видано слід-уючі листівки: для Черво-ної армії — 1,810,000 — при-мірників; для білогвардійців — 1,750,000 примірників; 1,130,000 кольорових образ-ків; 45,000 табличок до писа-ня.

До 1. грудня було ви-дано: 487,000 брошур, 1,000,000 ли-стів, 500,000 примірників "Красноармійського Журнала" 600,000 "отвертих листів", 628,000 хустинок і кольорових образів і 22,000 табличок до

писання.

Вся ся величезна праця ви-конана була виключно цен-тральною політичною адмі-страцією.

Росповсюджуване літерату-ри не є одинокою формою культурної діяльності межи червоноармійцями. Друга фор-ма сїї діяльності об'являється в організації шкіл, бібліо-тек-читальні, клубів і театрів.

В сїм напрямі також досяг-но великі результати. До 1. листопада було заложено 3,800 шкіл для червоноармій-ців. Є також 2,392 бібліотек-читальні і 1,315 клубів. При-кочень майже клуби є театр. В самій лише Москві є 52 чер-воноармійських театрів.

Червоноармійці вчаються до своїх шкіл дуже старанно.

В Ярославській гарнізоні до-школи ходять 90—95 процент неграмотних.

Часами приймають ся спе-ціальні кроки відносно навча-ння неграмотних. Так, напри-мір, в Казані всі неграмотні в артилерійському депо увільня-ються з від служби на три тиж-ні з умовою, що вони зобов'язу-ються ходити до школи ко-жодого дня.

Просвітний відділ Червоної армії в Самарі має до своєї розпорядженості дві трупці професіональних акторів. В гарнізонних лазаретах, чер-воноармійських клубах і мі-ських театрах були виставлені слідуючі представлення для червоноармійців: В серпні — 24 представлення, 14 концер-тів і 29 кінематографічних ви-став. В вересні — 5 пред-ставлень, 41 концертів і 40 кінематографічних вистав. В жовтні — 8 представлень, 54 концертів і 60 кінематографіч-них вистав.

Вступ на всі представлення для салдат вільний. За три місяці — серпень вересень і жовтень на представленнях бу-ло 291,920 салдатів. За сей період часу були засновані і функціонували 35 червоноар-мійських драматичних круж-ків. За серпень, вересень і жовтень виставлено було 235 представлень. Представника-ми політичного відділу Воєн-но-революційного Совіту про-читано було в червоноар-мійських клубах серії лекцій з духовними образами".

Товариші! Відновляйте пе-редплату. Ширіть "Українські Робітничі Вісті". Збирайте фонд на свою робітничу ча-сопис.

КОМУНІСТИЧНИЙ ІНТЕРНА-ЦІОНАЛ АМЕРИКАНСЬКИМ ТОВАРИШАМ.

Центральним комітетам Аме-риканської Комуністичної Партії і Американської Ко-муністичної Робітничої Пар-тії.

("Комуністичний Інтернаціонал" з 14. червня с. р.)

(Від нашого кореспондента.)

Віа редакції ("Ком. Ін"): Не

зважаючи на лютуване американ-ських імперіалістів, арештованих по 5,000 комуністів протягом дня комуністичний рух в Америці швидко зростає. З огляду на ви-явлене рішуче, постанало часо-во дві комуністичні партії. Обидві партії делегували до Виконавчого Комітету своїх представ-ників. По старанні обміркову-но доказів обох товаришів Ви-конавчий Комітет виправдовує ось який заклик:

Дорогі Товариші!

По докладам товаришів, ко-трі приїхали з Америки і пред-ставляли обидві течії аме-риканського комунізму, Виконавчий Комітет Комуністично-го Інтернаціоналу має змогу позначити ся з ріжницями американських товаришів — ріжницями, які поведи до от-вертого розколу і утворення двох комуністичних партій.

Питанє се обговорювало ся на ширшій засіданні Виконав-ного Комітету Комуністично-го Інтернаціоналу на котрім були присутні також пред-ставники обох партій Америки і комуністичних організацій Франції, Швейцарії, Угорщи-ни, Фінляндії і Югославії. Наслідком сего обговорова-ня Виконавчий Комітет Ко-муністичного Інтернаціоналу прийшов ось до якого заклю-чення:

Розкол приносить велику шкоду комуністичному руху в Америці. Він веде до розпорощення революційних сил, до шкідливого паралелі-зму, до зайвого тертя і нічим не оправданій затрати енер-гії на внутрішню боротьбу. І се тоді, коли концентрація сил американської буржуазії зростає до нечуванних розмі-рів, коли класова боротьба заострюється з кожним днем, вимагаючи величезних жертв зі сторони американського пролетаріату. І се тоді, коли в зв'язі з неухитним ростом світової революції перед ро-бітниками Америки відкрива-ються найбільші можливості і найбільш блискучі перспек-тиви.

Старанне ознайомлене ся з усіма матеріалами одної і дру-гої сторони переконали нас, що поважних програмових ріжниць між двома партіями нема. Є певні розходження по питанням організаційним. Бу-ли деякі спори відносно пита-ня про форми розриву зі старо-ю соціал-патріотичною пар-тією. Але і тільки.

При таких умовах розкол не має ані найменшого оправдан-ня і його треба ліквідувати за-всю ціну. Поскілки обидві партії стоїть на платформі Ко-муністичного Інтернаціоналу — а сумнівати ся в сїм в нас нема жадної основи, — по-стільки єдиність партії не тільки зовсім можлива, але й аб-солютно необхідна. Виконав-чий Комітет категорично до-магається ся негайного здійс-нення сїї єдності.

Необхідність негайного об'є-днання рішучо диктується ся ще й тою обставиною, що обид-ві партії представляють со-бою ніби ріжні сторони ко-муністичного руху в Америці, які повні можуть доповни-ти одна другу. В одній партії (Американській Комуністичній Партії) лишили ся переважно елементи чужоземні, об'єднані в так званих "національних федераціях". Друга (Амери-канська Комуністична Робітни-ча Партія) представляє пере-важно елементи американські або говорять по. англійськи. Коли перші часто ліпше підго-товані в теоретичній відношен-ні і тісніше зв'язані тради-ціями революційної бороть-би робітничої класи Росії, то вони одночасно менше спо-лучені з масовим рухом і масо-вими організаціями американ-ських робітників, поволи ви-ходять на широкій шлях класо-вої боротьби. Коли другі

ще не перейшли подібної тео-

ВИДАВНИЦТВО КУЛЬТУРА

Вже вийшла з друку давно пожедана для українських робітників книжка в українській мові під заголовком:

КОРОТКИЙ ВИКЛАД ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

Написав А. Богданов, переклав на українську мову М. Д.

ЦІНА КНИЖКИ \$2.50

Се є одна книжка з найновіших видань в україн-ській мові. Обіймає около 400 сторін друку великого формату. Кожний, хто лише вміє читати по українськи, повинен її сейчас замовити. Замовлення шліть на адресу:

KULTURA PUBL. CO.

414 EAST 9 ST. — — — NEW YORK, N. Y.

ретичної школи, вони за те ма-ють ту величезну вигоду, що через них комуністична партія може значно легше впливати на широкі маси корінних а-мериканських робітників, ко-трим в будучих рішучих класо-вих боях належатиме най-важливіша роль. У одних ліп-ше поставлена пропаганда, у других — агітація.

Таким чином, обидві партії природно доповнюють одна другу. І лише шляхом їхнього об'єднання можна в Америці утворити міцну комуністичну партію, котра мусить стати провідницею масового руху в наступаючій комуністичній революції.

В цілях як найскоршого об'є-днання, Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціона-лу пропонує обидвом партіям скликати негайно спільний з'їзд, ухвали котрого мусять стати обов'язковими для обох частин. Для підготовки і скликання з'їзду а також для згоджування праці обох партій, утворюється ся організаційне бюро з рівного числа пред-ставників обох партій. В о-снову об'єднання треба покла-сти засади, виложені в плат-формі Комуністичного Інтер-націоналу і в постановах Ви-конавчого Комітету Ко-муністичного Інтернаціоналу. Крім того Виконавчий Комітет ба-жав би вказати ось що: (Слі-дує 7 точок, котрі тут о-пущені за браком часу в пе-рекладчику.)

Виконавчий Комітет Ко-муністичного Інтернаціоналу пев-ний в тім, що Ви, товариші, подолаете стоячі перед Вами перешкоди. Від успіхів ко-мунізму в Америці залежить по-біда міжнародного пролетарі-ату.

З комуністичним привітом,
Виконавчий Комітет
Комуністичного Інтернаціоналу.

БУРЖУАЗНА ГАЗЕТА З ПРИ-ВОДУ ПОРАЖЕННЯ ПОЛЬЩІ.

З приводу невдачної поль-ської виправи на Україну і розбиття польської армії сові-тськими військами, велика а-мериканська буржуазна газе-та "Нью Йорк Америкен" помі-стила статтю п. н. "Росія і Польща", в котрій між иншим каже:

"Сьогодні всякому ясно, я-ким великим безглуздом було вести посередню або безпо-средню війну з Росією. Поко-нати 160,000,000 Славян (сю-ди автор статі зачислює та-кож Українців та инших "ино-родців" бувшої царської ім-перії, — ред.), що заселяють більший простір, чим цілий американський континент, ні-коли не було можливим. Та-ко само безпідставною була на-дія в те, що дасть ся виклика-ти внутрішню контрреволюцій-ну зовнішніми інтригами і штов-ханцями. Кожний удар, зав-даний в тій цілі, робив режим Леніна чимраз сильнішим.

Зі всіх невдач антанті най-гіршою оказалась ся польська

офензива... Який там не задивляти ся на наслідки (совітсько-поль-ської війни, — ред.), вони в кождім випадку підносять престиж Леніна. Хоч сам не імперіаліст і хоч завжди ви-сказував бажанє мира, він по-конує світових імперіалістів без огляду на те, як вони ви-ступають проти нього — о-дним чином чи злученими силами. Тепер вони готові мирити ся з ним, бо вже вичерпали всі свої способи боротьби.

Першою вимогою світово-го мира є, шоби отверзлі ті люди (серед буржуазії, — ред.) в Європі, які набрали ся воєнного похміля. Лекція, я-ку дістала Польща, повинна бути достаточною остергою для них. А як успокоїть ся Е-вропа, тоді прийде черга на А-зію". (Автор має на думці Я-понію, що еще держить свої війська на Сибірі. — Ред.)

ПОЛЬСЬКІ "СОЦІАЛІСТИ" НА СЛУЖБІ У БУРЖУАЗІЇ.

Лакейська відозва П. П. С.

Центральний комітет поль-ської соціалістичної партії ви-дає відозву до всіх соціалі-стичних і робітничих партій світа. У сій відозві просить П. П. С. о заперестанє бойко-ту Польщі, повідомляє, що П. П. С. звизала польських ро-бітників під оруже для обо-рони незалежності Польщі проти царських генералів (?). (А чи заните і знищенє Ки-їва було також для оборони "незалежності" Польщі? — Ред.) П. П. С. запевнює все-вітній пролетаріат, що поль-ські соціалісти самі довер-шать соціалістичної перебудови Польщі. (Та пощо? Хіба їм але під опікою польської шляхти?)

П. П. С. у Львові.

Робітнича рада польської соціалістичної партії у Льво-ві визнає польський пролетарі-ат, згуртований в політич-них і професійних організаці-ях до записування ся в оружі ряди. Вербунок має відбувати ся в локалях професійних союзів, робітничих рад і пар-тійних комітетів. У відозві не сказано про шіль, для якої війна далі має вести ся.

За чий гроші видаєт ся "Вперед".

Шоби зрозуміти, чому львівський "соціалістичний" "Вперед" попірав цілий час авантюрику Петлюру — на-віть тоді, коли він єднан ся з царським генералом Деніко-вом і видавав шляхоцький Польщі українські землі та йшов з польськими білогвар-дійськими бандами війною на Україну — нам треба знати, за чий гроші він видаєт ся. Відповідь на се питанє дає віденський "Укр. Прапор", ко-трій в 37. числі з 27. червня с. р., в статі п. н. "На поль-сько-шляхоцькій службі", пи-сучи про галицьких укр. со-ціал-демократів, каже дослів-но ось що:

"Львівський "Вперед" одер-жав з державної скарбниці на пропаганду мільйонів субси-дїй, за які два провідники со-ціалістичної партії купили у Львові три каменіці при вул. Осолінських. Хто читав і чи-тає "Вперед", що знає його тактику у пусканю у світ со-ток реклямових вісток про Петлюру і його уряд, той легко здогадаєт ся, хто і що за тою роботою стоїть".

По-перечитанню повисших слів кождому стане ясно, чо-му укр. "соціалістичний" "Вперед" не боронив інтере-сів українських працюючих мас, лише попірав всіми сво-їми силами кровавого "бѣта-на" Петлюру і його спільників — польську шляхту. Стане також кождому ясним і те, чо-му "Вперед" виступав завсїгди проти українських і росій-ських большевиків.

РІЖНІ ВІСТІ

Совітська Україна по Сан.

Під таким наголовком подає "Вестерполіт" ось що: Англійська робітничка комісія по поверноті з Москви поінформувала "Daily Express" про прокламоване совітською Росією незалежної України. Комісар московських рад Каменев повідомив представників англійських робітників про призначення незалежної України в границях, зачережених плебісцитом. Також скіна Галичина має вирішити дорогою плебіситу свою державну приналежність.

З Являша до Вадович.

В понеділок вивезено з Являша до Вадович 263 українських галицьких стрільців. Через цілий час свого побуту у Львові вони працювали на магістральній роботі від 6. г. рано до 4. поночі, навіть без відомої бовової зупи.

Таїна українська часопис.

"Nowe Reforma" доносить з Львова, що там викрито в будинку намісництва тайну українську друкарню, в якій друковано тайну українську часопис і розсилаю її спеціальними висланнями по цілій Східній Галичині. Поліція держить ціле слідство в тайні.

Совітський уряд про Україну.

"Daily News" в статті про мирові цілі совітської Росії пише між иншим: "Уряд совітів є готов забезпечити на спірних областях право самоопрацювання народів. Совітський уряд визнає український нарід і границі України на основі волі народів. Щодо Східної Галичини, Росія є сеї думки, що людність повинна мати свободу рішення щодо приналежності до Польщі чи до України."

Посол під багнетами.

25. червня повідомляють з Бухарешту, що відомий соціаліст Бужор, якого засуджено на каторжній роботі і який вибраний до румунського парламенту, буде приставлений до Бухарешту під великим конвоєм, котрий буде водити його на засідання. Се буде продовжуватися до часу доки парламент не висловить ся, чи потверджує вибір Бужора.

Страшні відносини в середній Європі.

До головної квартири Американського Червоного Хреста у Вашингтоні наспіла кабелеграма від полков. Р. Е. Олса, в котрій говориться про страшні відносини, які зараз панують в Середній Європі. По точній інвестиції представники Американського Червоного Хреста говорять, що в Східній і Середній Європі є цілковитий брак однієї не лиш для мушчин і женщин, але навіть маленьких дітей в шпиталях завивають в газетній папір. В деяких місцевостях населення носить крайню обірану убрание, а діти ходять майже нагі.

Винищують ліси.

Камеральні ліси в Карпатах в районах Рафайлової, Пасічної, Деятина і Микulichина віддано до вирубування польської фірми "Будден". Ся фірма веде рабівничу лісову господарку, винищуючи навіть кількарічну буквину і дубовину.

Кілька Галичан лягаю на Україну.

"Громадська Думка" почала оголошувати спис померших Галичан на Великій Україні. Він обимає тільки сих, що померли в аїнцях і то не зовсім докладний, бо в падолені і труди минулого року майже весь шпитальний персонал був корий і не можна було ніяк довідатися навіть назви померших. В самій Винишній спочиває 18 тисчів Галичан, не менше число померло в аїнцях Бару і Жмерини, опісля в Брацлаві.

Ваняри; непрягойді ради могли акривають шлях від Бердичева до Житомира. Коли же до сього додамо велике число стрільців, які впади на польсько-українському, українсько-ленінському та українсько-большевицькому фронтах, то одержимо застрашуюче число.

Польські втрати на Україні.

Від одного прибувшого Українця, який був в Жмерині і Проскурові майже до моменту польського відвороту до відомо ся, що польська мілітарна нещадка представляє ся не як звичайний воєнний епізод, навіть не як катастрофа, а просто як повний розгром. Польська армія на Україні цілковито розбита і перестала існувати. І так нпр. в Жмерині лишилась вона на двірці 50 нових американських локомотивів, кільканайцять поїздів, гори муки, сіна, машин, знарядів і збіжжя. Крім того величезні запаси вугля, нафти і бензину. Польські жовніри кидають оружіє і в переполозі відтікають на Захід ширючи по дорожній паніку. Уряди в Східній Галичині спаковані, а деякі евакуують ся. Банки і депозити вивозять свою готівку. Польська преса втихомирює публіку, але всеж таки вістки про положення на фронті дістають ся до населення. ("Укр. Пр.")

Фінансове банкруцтво чеської республіки.

ВІДЕНЬ. — Чеський дневник "Praski Vezesnik" доносить, що каси в Празі відмовляють ся виплачувати значні суми, позаяк в Празі панує цілковитий брак грошей. Положене є просто розпучливе Місто потребує на виплату урядникам і службовикам, закладам від кількох місяців, 115 мільонів корон, а гроший на се нема; податки впливають так нужденно, що всі пражські державні і міські податки разом взяті не є в стані покрити навіть якоїсь часті той суми.

Правительство чисило богато на позичку, котра мала одоздоровити стан міста Праги і сподівало ся, що вона принесе 140 мільонів корон, однак в дійсности принесла лише 30 мільонів корон, і то з того 10 мільонів дав один з швайцарських банків.

Урядники від трох місяців не дістають навіть належності на закупно поживи.

Помимо банкруцтва капіталістичної Чехії, соціал-патріоти, котрі стоять там при владі, противлять ся заведенню успішнішого багача, котре одоздоровило би відносини в самих основах. Соціалпатріоти всюди однакові.

Союз Промислових Робітників Світа ("Ай Доблю-Доблю") проти уживання сили в боротьбі з капіталом.

Щоби заявити ось раз, що Індустріальні Робітники Світа противлять ся проповідуванню уживання сили в боротьбі за індустріальні реформи, дванаїцята конвенція того союзу ("Ай Доблю-Доблю") в Шікаго одобрива односторонню резолюцію свого генерального Екз. Комітету, яка звучить: "Щоби показати, що наше становище відносно сего (то є боротьби силою проти капіталізму) є ясним і непохитним, ми генеральний Екз. Комітет Промислових Робітників Світа отсिम заявляємо: що ся організація не вірить і ніколи не вірила і не проповідувала ані насильної боротьби, ані деструкції (саботажу), як средства для досягнення індустріальних реформ; 1) тому, бо ніякий принцип не зїстає ні де влаштований такими методами; 2) тому, бо індустріальна історія вчить нас, що наколи страйкері переходять до насильної боротьби і незаконних метод, тоді всі засоби правительственої сили зїстають повернені проти страйкерів і вони програють свою справу; 3) тому, що такі методи убивають конструктивний імпульс, який ся організація має власне на думці і за свою ціль плекати і розвивати, щоби робітники могли бути здібними заняті свої місця в новім будучім суспільстві.

Конвенція порішила не видавати чартерів для чужомовних відділів. Члени мають захохувати чужинців аступати до англійських відділів.

Порішено також, що редактори офіційних видань Пром. Роб. Світа не мають заходити в полемічну критику з робітничою, комуністичною, комуністичною робітничою і соціалістичною партіями. Одним словом сидіти тихо. ("Укр. Шод. Вісти")

ДОПИСИ.

"ХТО ЗА КИМ?"

Під таким наголовком вичитав я в "Укр. Гол." ч. 30 допис якогось "робітника", в котрій він малпуючи за якимсь таким самим, як і він, "Безсторонним", накидає ся на робітничі часописи і обкидає лайкою всіх свідомих робітників.

Судячи по змістові і по напрямі сеї "дописи", як також і "дописи" Безсторонного, виглядає, що обидві сеї дописи були сформовані одною і тою-ж особою і названі "дописами" лишень для людського ока.

Як видно, то ріжні "патріотичні" махери, втрапивши грунт під ногами, пускають ся на хитрощі, щоби якимсь способом продовжити своє існуванє.

Називаючи робітничі часописи "Укр. Роб. Вісти" і "Укр. Шод. Вісти" капацкими часописами, і говорячи, що сеї робітничі часописи стоять за "едіную недеміую", вони сеї панки, чи то пак "робітники", старають ся підірвати вплив цих часописів серед українського робітництва в Канаді і Америці. Тому закінчуючи свою "допис" "Хто за ким?", "робітник" Саек істерично кричить:

"Проч диктатура Москви! Проч губителі! Проч вся ворожна нам робота редакторів Р. В. і Ш. Вісти. За наші гроші видають ся часописи, тому повинні би бути нашіми! Робітники пробудіть ся!"

Гов!.. гов!.. Почекайте, доброді! Куди ви так розбігли ся? Покажіть перше своє лице і скажіть звідки походите? Чи не з Дукфін севеню?

"За наші гроші видають ся часописи, тому повинні би бути нашіми!"

Хто такий "ви", що за "ваші" гроші видають ся часописи, котрі "повинні би бути вашими"? Викажіть своє імя, адресу, коли і кільки ви послали на пресовий фонд сих двох робітничих часописів, що вони видають ся за "ваші" гроші? Скажіть, будьте ласка, кого ви представляєте і від чийого імени ви говорите, чи правильніше, істерично кричите? Чи не від імени "робітника" від свистунівсько-асірійського православ'я? Шо ви маєте спільного з тими, що на вулицях Петрограду здобули свободу? Чи ви не знаєте, що лише тим одним словом, що ви своїми свистунівсько-православними устами називаєте борбів Петрограду "нашими братами", — що тим словом ви нанесли їм найтяжшу образу? Таж тоді, коли сеї борці проливали свою кров за свободу, та часописи, в котрій ви містите свою "допис" і ви з нею лизали латинки православного погромничові і душителяві всего, що українське, ярому кацапови, епископови Платонові. І ви тепер еще смієте називати кацапськими часописами "Укр. Роб. Вісти" і "Укр. Шод. Вісти" і питати "Хто за ним", тобто за таким самим як і ви, "Безсторонним"? Я, як робітник, живучий лише зі своїх мозолястих рук, відповім вам, "Хто за ним" і за вами. Ось хто: Кацапський чорносотенний епископ Александер (би, мабуть, мали нагоду бачити його фотографію в "Укр. Гол." минувшого року), старший генерал від погромів епископ Платон, а коли сеї планували у вічі то — асірійський епископ Германос, румунський не то пів пів дякон не то пів дяк, який фабрикунілія в Саскатуні — Герман і невеличка свистунівсько-екаваторсько-православна черіка-божників і козорізія.

Се ваш "духовний" бік. А ось еще і політичний: "Не кидайте колоди під ноги" — Скоропадський, "Батько" Махно, "народний герой" Петлюра, "освободитель" України Півсудський і також черіда, хоть не величка але гучна, Мартосів, Поршів і пошівців, котрі по кавярнях у Відні, Берліні та Парижі прогують останні центи нагроблені з українського селянина і робітника.

Бачите, "хто за ним" і за вами? Ви кличете: "Робітники пробудіть ся".

Так, робітники вже пробуджують ся, і найліпше-їх пробуджує і отирає їм очи авантюра вище переліченої зграї і її наймити, таких як "Безсторонний" Саек, разом з православним і півсудсько-петлюрівським органом "Укр. Голосом".

Виніпег. П. К-ло.

лишилось без результату. Тернер Оборонча Ліга взялась за ще один спосіб ратованя, може і послідній, а се: слати листи і резолюції впрод до міністра справедливости в Оттаві з домаганем увільнити арештованого.

З сям самим ми відізнаємось до Вас, Товариші, по цілій Канаді, котрі знаєте особисто тов. Журу. Поможіть нам його визволити! Ми не домагаємось доларів від Вас, а лише домагаємось моральної помочи. Шліть листи, кожний від себе до Оттави (в англійській мові) і домагайтесь випущення на волю тов. Журу. Не отягайтесь, товариші. Може якраз Ваш лист буде одним з тих, що поможе виврати тов. Журу з тюремних мурів. Може Ваша поміч може осушити слези його жєни і сім'їної доньки, котрі гірко плачуть за своїм кормильцем.

Тов. Жура є чоловік чесний, з чистим характером, горячий борець за робітничі ідеї. Він не опускає найменшої нагоди для освідмлення меншого брата. Він, як гордожа на надніпрянської України, завжди старав ся знищити кордон і ворожнечу, котру сіяли "наші патріоти" між галицькими і надніпрянськими укр. робітниками. Він всюди виступав отверто перед ріжними шакрами і п'янував їх немилосердно за їхню шкідливу роботу. За ту сміливість він нині терпить, але його робота не пішла марно.

Нашим обовязком є не дати томитися йому в тюремних казематах і старатися за всяку ціну увільнити його.

Отже еще раз звертаємось до Вас товариші по всіх закутинах Канади: хай не бракне ані одного з Вас, котрі знаєте тов. Журу, щоби не обізвав ся на наш апел. Покажіть, що ми уміємо постояти за своїм товаришем.

Пішіть ще нині на низше поданий адрес — без жадних стемпів:

To The Hon. Minister of Justice, Ottawa, Ont.

Sir:

I beg to draw your attention to the fact that our fellow worker, Sawa Zura of Port William, Ont., was convicted Oct. 22nd, 1919, of having certain alleged banned literature in his possession and was given two years sentence in the Stony Mountain Penitentiary, of which he has now served 10 months. In view of the fact that the ban has been lifted on all literature, and bearing in mind the mild nature of the offence, I make the request that you use your best endeavor to bring about his immediate release.

Respectfully yours, Підпис.

За Оборонний Комітет т. С. Жури у Форт Вільям, Онт. І. Поторінець, секр.

Детройт, Міч.

Шановні Товариші!

Прощу помістити на сторінках "Укр. Роб. Вісти" моїх кілька слів до тутешніх робітників і товариств. Повідомляю Товариство ім. М. Сичинського в Гемтрекс, що я не здав справозданя з грошей, які були сколектовані на Укр. Роб. Дім в Виніпегу з той причини, що був арештований як політичний в'язень.

З товариським привітом, Н. Червінський, секретар.

З ФОРТ ВІЛІАМ.

Відозва до товаришів робітників.

Товариші! Ще в жовтні 1919 р. зїзав арештований наш товариш Сава Жура за знайдену в него заборонену літературу. Арештований зїзав засуджений місцевим магістратом на два роки тюрми з тяжкими роботами в Стоїні Мантейн, Ман., де каресь до нині.

Розправа зїстала переведена без жадної оборони оскаржєного, бо місцеві буржуазні адвокати не хотіли взяти справи, боячись нарушити свій патріотизм. Вже по за суді місцева Оборонча Ліга взяла справу на себе стараючись о нову розправу над оскаржєним. Апелъ відхилено. Тоді Ліга виготовила резолюції до вищих судових властей в Оттаві, на котрі ми зїбрали тисячі підписів місцевого населення — з просьбою о комилуванє. І се, поки-що,

зень і снів в тюрмі до сеї пори. Всіх гроший на сю ціль було \$25. Справозданє, яке я був приготував до друку, власти сконфіскували. Тепер постараюсь виготовити справозданє на ново і проголосити його в "Укр. Роб. Вісти".

Рівнож прошу незнаних мені двох товаришів, що були зложили на мої руки передплату і часописи не дістають, бо їхні адреси були також забрані властями підчас моєго арештованя дня 2. січня, щоби подати свої імена або до редакції "Укр. Роб. Вісти", або впрод до мою адресу: 43—32 St., Detroit, а я постараю ся все як найліпше залагодити.

Здоровлю всіх товаришів, Іван Комісарук.

ВАСИЛЬ ПШЕНКО, родом з міста Куни, Гайсинського повіту, подільської губернії, шукаю своїх рідних і знайомих, які перебувають в Канаді і Злучених Державах. Прощу писати на слідуючу адресу:

Wasyl Ischenko 11, rue du Nord, 11 Merlebach (Moselle) France—Europe.

МАЮ НА ПРОДАЖ

корнеровий лют в Трансконі Сі-пі-ар. Лют в дуже добрім положеню. Продам його за \$350. Зголосуватись прощу на адресу:

Joe Baran 568 Burrows, Ave., Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

своїх братів Михайла і Петра Герули. Михайло служив в австрійській армії на Угорщині, а Петро перебував в Кімполунг на Буковині. Від 1912 року не маю від них вістки. Хто про них знає що будь в старім краю, прощу на писати до мене на слідуючу адресу:

John Gerula 385 Sherman Ave. Hamilton, Ont.

Згубив гроші!

Тов. Семен Гнатів згубив в неділю, 1. серпня на-пінкніку в Лістер Парку \$110. (одна десятка і дві по п'ятьдесят).

Він бідний чоловік і дуже просить того, що найшов сі гроші, щоби звернув їх, а за се дістане товариську подяку і нагороду. Зголоситись просимо до Укр. Робітничого Дому.

ПОШУКУЄТЬ СЯ

дерігента музики для Музичного Товариства в Салт Сте. Мері, Онт. По блізкій інформації щодо платні прощу зголосуватись листовно до:

Iwan Lychyj Box 801 Sault Ste. Marie, Ont.

(50)

ПРОДАСМО БРИТВИ

"King Cutter" німецького виробу з Солінген тільки по \$5.50 і "Edelweiss" по \$6.50. Хто хоче купити, тому даємо кождо бритву на трийцять днів для пробі без жадного кошту. Коли будете не вдоволені, звертаємо гроші. Продаємо рівнож папки до заправляння бритви і інші барберські прибори. За все гарантуємо.

Замовлення приймаємо також з провинції.

J. SHASTAL 142 Higgins Ave., Winnipeg, Man.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

"МОЛОТ"

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 нарік, 10 цпт. поодиноке число.

"МОЛОТ"

414 E. 9th STR. — — — NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ"

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ.

Ся часопис має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА ВІНОСИТЬ:

На рік \$9.00

На пів року \$4.50

На три місяці \$2.50

Передплату шліть, або по оказовє число пішіть на адресу:

Ukrainski Shchodenni Visty 502 EAST 11-4th STR. — — — NEW YORK, N. Y.

Товариші! Спініть з відновленем передплати! Збирайте на "Укр. Робітничі Вісти" пресовий фонд, устроюйте на сю ціль представлєні і концерти.

МАЮ НА ПРОДАЖ

в Стонвол (20 миль від Виніпегу) два акри (18 лютів) доброї землі на огородину. На землі є хата (дві кімнати і кухня), стаїна (на 4 коні), курник, малий шек і жєрниця; все в добрім стані. Фєнс складаєт ся з трох дротів, а довкола подвіря філ-фєнс. Пів милі до стріткарі; пів милі до школи а миль до С.Р.Р. стації. Земля вироблена. До хати мож на вести електричне освітлєне. Продам все за \$1,600, бо хочу їхати до старого краю. Інтересовані звольте зголосити ся на адресу:

Andrij Hrabec Stonewall, Man.

ПОШУКУЮ

товариша Максима Гошка котрий має перебувати в Гамітоні і працює в дровотні. Маю для него лист з старого краю від його родичів. Хто би знав про него або він сам, про шу зголосити ся на адресу:

Martyn Lutyj 737 Manitoba Ave. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

свого брата Н. Колодубського, котрий 6 літ назад перебував в Саскачевані. Хто би про него знав або він сам, прощу зголоситись на пошину адресу:

John Kolodrubski Palliser, B. C.

ПОШУКУЮ

своїх братів Михайла і Петра Герули. Михайло служив в австрійській армії на Угорщині, а Петро перебував в Кімполунг на Буковині. Від 1912 року не маю від них вістки. Хто про них знає що будь в старім краю, прощу на писати до мене на слідуючу адресу:

John Gerula 385 Sherman Ave. Hamilton, Ont.

Згубив гроші!

Тов. Семен Гнатів згубив в неділю, 1. серпня на-пінкніку в Лістер Парку \$110. (одна десятка і дві по п'ятьдесят).

Він бідний чоловік і дуже просить того, що найшов сі гроші, щоби звернув їх, а за се дістане товариську подяку і нагороду. Зголоситись просимо до Укр. Робітничого Дому.

ПОШУКУЄТЬ СЯ

дерігента музики для Музичного Товариства в Салт Сте. Мері, Онт. По блізкій інформації щодо платні прощу зголосуватись листовно до:

Iwan Lychyj Box 801 Sault Ste. Marie, Ont.

(50)

ПРОДАСМО БРИТВИ

"King Cutter" німецького виробу з Солінген тільки по \$5.50 і "Edelweiss" по \$6.50. Хто хоче купити, тому даємо кождо бритву на трийцять днів для пробі без жадного кошту. Коли будете не вдоволені, звертаємо гроші. Продаємо рівнож папки до заправляння бритви і інші барберські прибори. За все гарантуємо.

Замовлення приймаємо також з провинції.

J. SHASTAL 142 Higgins Ave., Winnipeg, Man.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

"МОЛОТ"

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 нарік, 10 цпт. поодиноке число.

"МОЛОТ"

414 E. 9th STR. — — — NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ"

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ.

Ся часопис має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА ВІНОСИТЬ:

На рік \$9.00

На пів року \$4.50

На три місяці \$2.50

Передплату шліть,